

partij die deze overeenkomst wenst te wijzigen of vervangen, daarvan ten minste twee maanden voor de beoogde ingangsdatum schriftelijk mededeling doen aan de andere partij, waarna partijen, bedoeld in het tweede lid, daarover in overleg treden.

's-Gravenhage, 15 maart 1995.

De Minister van Binnenlandse Zaken.

De Algemene Centrale Overheidspersoneel (ACOP).

De Christelijke Centrale van Overheids- en onderwijspersoneel (CCOOP).

Het Ambtenarencentrum (AC).

De Centrale van Middelbare en Hogere Functionarissen bij Overheid, Onderwijs, Bedrijven en Instellingen (CMHF).

Ontwerp-statuten Stichting Pensioenfonds Abp

Artikel 1 Naam en zetel

1. De stichting draagt de naam: Stichting Pensioenfonds ABP.
2. De stichting is gevestigd te Heerlen.

Artikel 2 Begripsbepalingen

1. In deze statuten wordt verstaan onder:
 - a. *Abp-wet*: de Algemene burgerlijke pensioenwet (wet van 6 januari 1966, Stb. 6, zoals nadien gewijzigd en ingetrokken bij de Wet privatisering ABP);
 - b. *centrale*: een van de navolgende centrales van overheidspersoneel:
 - 1° de Algemene Centrale van Overheidspersoneel;
 - 2° het Ambtenarencentrum;
 - 3° de Centrale van Middelbare en Hogere Functionarissen bij Overheid, Onderwijs, Bedrijven en Instellingen;
 - 4° de Christelijke Centrale van Overheids- en Onderwijspersoneel;
 - c. *Centrale Commissie*: de Centrale Commissie voor Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken, bedoeld in artikel 105 van het Algemeen Rijksambtenarenreglement;
 - d. *fonds*: de stichting, bedoeld in artikel 1;
 - e. *lichamen*: rechtspersonen, vennootschappen zonder rechtspersoonlijkheid, samenwerkingsvormen zonder rechtspersoonlijkheid die met verenigingen maatschappelijk gelijk kunnen worden gesteld, maatschappen en ondernemingen van publiekrechtelijke rechtspersonen;
 - f. *overheidswerknemers*: de overheidswerknemers, bedoeld in artikel 2 van de Wet privatisering ABP;

g. *pensioenen*: ouderdoms-, invaliditeits-, nabestaandenpensioenen;

h. *VSO*: het Verbond Sectorwerkgevers Overheid ingesteld bij de Werkgeversovereenkomst decentralisatie arbeidsvoorwaardenoverleg d.d. 10 december 1992, gesloten tussen:

1° de Minister van Binnenlandse Zaken;

2° de Minister van Onderwijs en Wetenschappen;

3° de Minister van Defensie;

4° de Minister van Justitie;

5° het Interprovinciale Overleg;

6° de Vereniging van Nederlandse Gemeenten;

7° de Unie van Waterschappen;

i. *werkgeverslid*: een lid van het bestuur benoemd door het VSO;

j. *werknemerslid*: een lid van het bestuur benoemd door een centrale;

k. *Wet FVP/ABP*: de Wet financiële voorzieningen privatisering ABP.

2. Onder verzekeren wordt mede begrepen: herverzekeren.

Artikel 3 Doel, middelen en werkwijze

1. Het fonds heeft ten doel om, als bedrijfspensioenfonds ten behoeve van overheid, onderwijs en daarmee gelieerde lichamen, pensioenen te verzekeren van werknemers en van nagelaten betrekkingen van werknemers en gewezen werknemers.

2. In aanvulling op het eerste lid kan het fonds:

- a. al die handelingen verrichten die in overeenstemming zijn met artikel 13, derde tot en met zesde lid, van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 en die er toe strekken deelnemers en gewezen deelnemers inzake de risico's waartegen zij verzekerd zijn ingevolge het op hen van toepassing zijnde pensioenreglement, aanvullend te verzekeren;
- b. na het VSO en de centrales te hebben gehoord, ten behoeve van de aangesloten lichamen of de deelnemers, gewezen deelnemers en hun nagelaten betrekkingen andere handelingen verrichten, voor zover deze verenigbaar zijn met het eerste lid.

3. Het fonds kan aan derden diensten verlenen die gelijksoortig zijn aan de diensten die het fonds ten behoeve van aangesloten lichamen verricht, mits de aard van de dienstverlening en de wijze waarop deze wordt uitgeoefend het bereiken van het doel van de stichting niet in gevaar brengt.

4. Het fonds werkt volgens een actuariële en bedrijfstechnische nota betreffende het te voeren beleid, waarin de

financiële opzet en de grondslagen waarop het rust, worden verantwoord en waartegen de Verzekeringskamer geen bezwaar heeft gemaakt. Het bestuur van het fonds legt de in de vorige zin bedoelde nota over aan de Verzekeringskamer, evenals een wijziging daarvan.

5. In de actuariële en bedrijfstechnische nota, bedoeld in het derde lid, wordt ten behoeve van de financiering van:

- a. de ouderdoms- en nabestaandenpensioenen uitgegaan van het synthesemodel, zoals beschreven in onderdeel I van de bijlage, behorende bij deze statuten;
- b. de invaliditeitspensioenen uitgegaan van het rentedekkingssysteem, zoals beschreven in onderdeel II van de bijlage, behorende bij deze statuten.

De in dit lid bedoelde bijlage vormt onderdeel van de statuten.

6. De middelen van het fonds worden gevormd door:

- a. het vermogen dat het fonds krachtens artikel 23 van de Wet privatisering ABP verkrijgt van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds, bedoeld in artikel L 1 van de Abp-wet;
- b. bijdragen van aangesloten lichamen;
- c. inkomsten uit beleggingen;
- d. bijdragen van deelnemers;
- e. verkrijgingen bij erfenis, legaat of schenking, met dien verstande, dat erfennissen door het bestuur niet worden aanvaard dan onder voorrecht van boedelbeschrijving;
- f. andere inkomsten.

6. De uitgaven van het fonds worden gevormd door:

- a. uitkeringen overeenkomstig het pensioenreglement;
- b. uitvoeringskosten;
- c. andere uitgaven die het bestuur noodzakelijk of wenselijk acht in verband met het doel van het fonds.

Artikel 4 Aangesloten lichamen

1. Aangesloten lichamen van het fonds zijn:

- a. de lichamen die overheidswerknemers, bedoeld in artikel 2 van de Wet privatisering ABP, in dienst hebben;
- b. de lichamen die op hun verzoek door het bestuur van het fonds tot het fonds zijn toegelaten.

2. De lichamen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, kunnen door het bestuur tot het fonds worden toegelaten op grond van:

- a. de overeenkomst die tussen de Minister van Defensie en de centrales van overheidspersoneel wordt gesloten inzake de pensioenen van nagelaten

betrekkingen van militairen, onderscheidenlijk de pensioenen van militairen en hun nagelaten betrekkingen;

b. hun doelstelling en financiële verhouding tot een of meer lichamen als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a;

c. het gegeven dat zij aanvankelijk behoorden tot de lichamen, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a;

d. het gegeven dat zij werknemers in dienst hebben die aanvankelijk behoorden tot de deelnemers, bedoeld in artikel 5, aanhef en de onderdelen a en b.

3. Een lichaam houdt op aangesloten lichaam te zijn indien:

a. de aanwijzing van dat lichaam als lichaam waarvan de werknemers deelnemen in de Stichting Pensioenfonds ABP, is ingetrokken overeenkomstig artikel 3, vijfde lid, of artikel 21 van de Wet privatisering ABP;

b. de verplichte deelneming is ingetrokken overeenkomstig artikel 3 van de Wet betreffende verplichte deelneming in een bedrijfspensioenfonds;

c. de toelating, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is beëindigd.

4. Het bestuur kan voorwaarden stellen met betrekking tot de toelating, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, en de beëindiging daarvan.

5. Het bestuur kan regels stellen met betrekking tot de toelating, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, en de beëindiging daarvan.

Artikel 5 Deelnemers

Deelnemers in het fonds zijn degenen die:

a. ingevolge artikel 20 van de Wet privatisering ABP verplicht zijn deel te nemen in het fonds;

b. ingevolge een verplichtstelling als bedoeld artikel 3 van de Wet betreffende verplichte deelneming in een bedrijfspensioenfonds verplicht zijn deel te nemen in het fonds;

c. overigens in dienst zijn of zijn aangesteld door een aangesloten lichaam, met uitzondering van de personen of groepen van personen die door het bestuur van deelneming zijn uitgezonderd vanwege hun bijzondere arbeidsvoorwaarden of de bijzondere aard van hun werkzaamheden;

d. deelnemer zijn geweest ingevolge de onderdelen a, b en c, en die hun deelnemerschap overeenkomstig het pensioenreglement vrijwillig voortzetten.

Artikel 6 Bestuur

1. Het bestuur van het fonds bestaat uit twaalf leden. Indien het bestuur een

onafhankelijke voorzitter buiten zijn midden benoemt, bestaat het uit dertien leden.

2. Zes bestuursleden worden benoemd door het VSO. De zes overige bestuursleden worden benoemd door de centrales op de volgende wijze:

a. de Algemene Centrale van Overheidspersoneel heeft het recht twee bestuursleden te benoemen;

b. de Christelijke Centrale van Overheids- en Onderwijspersoneel heeft het recht twee bestuursleden te benoemen;

c. het Ambtenarencentrum heeft het recht één bestuurslid te benoemen;

d. de Centrale van Middelbare en Hogere Functionarissen bij Overheid, Onderwijs, Bedrijven en Instellingen heeft het recht één bestuurslid te benoemen.

3. De leden van het bestuur worden benoemd voor een periode van vier jaar. Zij kunnen terstond worden herbenoemd.

4. Ingevolge het tweede lid kunnen tot bestuurslid uitsluitend worden benoemd natuurlijke personen die niet in een gezagsverhouding staan tot het bestuur.

5. Het lidmaatschap van het bestuur eindigt door het verstrijken van de zittingsduur, door bedanken door het bestuurslid, door overlijden, door intrekking van zijn benoeming door de organisatie die hem benoemde of doordat het bestuurslid in een gezagsverhouding komt te staan tot het bestuur.

6. Indien het lidmaatschap van een bestuurslid eindigt, stelt het bestuur de organisatie die het desbetreffende bestuurslid heeft benoemd in kennis van de vacature. Na de ontvangst van die kennisgeving is deze organisatie bevoegd in de vacature te voorzien.

7. Het bestuur benoemt uit zijn midden een voorzitter, een secretaris, een plaatsvervangend voorzitter en een plaatsvervangend secretaris. De functie van voorzitter, onderscheidenlijk plaatsvervangend voorzitter en van secretaris, onderscheidenlijk plaatsvervangend secretaris wordt telkens met ingang van 1 januari voor een jaar afwisselend vervuld door een werkgevers-, onderscheidenlijk een werknemerslid. Hierbij geldt dat een werknemerslid de functie van voorzitter vervult, wanneer een werkgeverslid de functie van secretaris vervult en een werkgeverslid de functie van voorzitter vervult, wanneer een werknemerslid de functie van secretaris vervult.

8. In afwijking van het zevende lid is het bestuur bevoegd buiten zijn midden

een onafhankelijke voorzitter te benoemen en uit zijn midden een eerste en tweede plaatsvervangend voorzitter. De functie van eerste plaatsvervangend voorzitter, onderscheidenlijk van tweede plaatsvervangend voorzitter en van secretaris, onderscheidenlijk van plaatsvervangend secretaris wordt telkens met ingang van 1 januari voor een jaar afwisselend vervuld door een werkgevers-, onderscheidenlijk een werknemerslid. Hierbij geldt dat een werknemerslid de functie van eerste plaatsvervangend voorzitter vervult, wanneer een werkgeverslid de functie van secretaris vervult en een werkgeverslid de functie van eerste plaatsvervangend voorzitter vervult, wanneer een werknemerslid de functie van secretaris vervult.

Artikel 7 Taken en bevoegdheden van het bestuur

1. Het bestuur bestuurt het fonds.

2. Het bestuur is binnen de doelstelling van het fonds bevoegd te besluiten tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vervreemding en bezwaring van registergoederen en tot het aangaan van overeenkomsten waarbij het fonds zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidsstelling voor een schuld voor een ander verbindt.

3. Ieder van de bestuursleden is bevoegd een deskundige te raadplegen, alsmede zich krachtens een bestuursbesluit, waarbij ten minste een vierde deel van de bestuursleden zich daarvoor heeft uitgesproken, ter vergadering door een deskundige te laten bijstaan.

4. Bij het vervullen van zijn taak zorgt het bestuur er voor dat alle belanghebbenden zich door het bestuur op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.

5. Indien de noodzaak van een verhoging van een of beide pensioenpremies zich aftekent, informeert het bestuur de centrales en het VSO tijdig daarover, teneinde genoemde partijen in de gelegenheid te stellen zich omtrent die verhoging te kunnen beraden.

Artikel 8 Directieraad

1. Het fonds heeft een directieraad bestaande uit ten minste drie leden. Het bestuur is bevoegd het aantal leden van de directieraad te wijzigen, met inachtneming van het minimum van drie.

2. Het bestuur benoemt een van de

leden van de directieraad tot voorzitter van die raad.

3. De leden van de directieraad worden door het bestuur benoemd, geschorst en ontslagen.

4. De directieraad is belast met de dagelijkse leiding van het fonds alsmede met de overige door het bestuur aan hem opgedragen taken.

5. De taken en bevoegdheden van de directieraad worden door het bestuur, gehoord de directieraad, in een reglement geregeld. De directieraad is voor de uitoefening van zijn taken en bevoegdheden aan het bestuur verantwoording verschuldigd.

6. De directieraad kan niet worden belast met:

- a. de vaststelling van de nota, bedoeld in artikel 3, derde lid;
- b. de vaststelling van de begroting, waarin opgenomen de premiestelling, en het jaarplan van het fonds;
- c. de vaststelling van de jaarrekening en het jaarverslag;
- d. de vaststelling van het beleggingsplan en de kaderregeling, bedoeld in artikel 15, vijfde lid;
- e. de benoeming van de leden van de beleggingscommissie;
- f. de benoeming van de leden van de commissie van beroep;
- g. de aanstelling, de arbeidsvoorwaarden, de schorsing en het ontslag van de leden van de directieraad;
- h. de aanwijzing van een externe accountant en van een externe actuaaris;
- i. de vaststelling van het communicatieplan;
- j. wijziging van de statuten en reglementen.

7. Het bestuur kan in het reglement bepalen dat de directieraad voor de uitoefening van nader aan te geven bevoegdheden de goedkeuring van het bestuur behoeft, dan wel een advies van de beleggingscommissie, bedoeld in artikel 15, dan wel beide.

Artikel 9 Vertegenwoordiging

1. Het bestuur vertegenwoordigt het fonds.

2. Het fonds wordt voorts vertegenwoordigd:

- a. indien het bestuur uit 13 leden bestaat: door de onafhankelijke voorzitter tezamen met de eerste plaatsvervangend voorzitter en de secretaris;
- b. indien het bestuur uit 12 leden bestaat: door de voorzitter tezamen met de secretaris.

3. De vertegenwoordigingsbevoegdheid komt bovendien toe aan de directieraad

in de gevallen waarin het reglement, bedoeld in artikel 8, vijfde lid, dat bepaalt.

4. De tot vertegenwoordiging bevoegden kunnen aan een of meer werknemers van het fonds en aan derden schriftelijk volmacht tot vertegenwoordiging verlenen.

5. Het ontbreken van de goedkeuring, bedoeld in artikel 8, zevende lid, of het advies, bedoeld in die bepaling, tast de vertegenwoordigingsbevoegdheid van de directieraad niet aan.

Artikel 10 Vergaderingen van het bestuur

1. Het bestuur vergadert zo vaak als de voorzitter, of ten minste twee andere bestuursleden dit gewenst achten, maar ten minste twee keer per jaar.

2. De leden van de directieraad wonen de vergaderingen van het bestuur bij, voor zover het bestuur niet anders bepaalt.

3. De secretaris roept schriftelijk op tot de vergaderingen ten minste veertien dagen van tevoren en onder opgave van de agenda. In spoedeisende gevallen, ter beoordeling van de voorzitter, kan de oproeping ook op andere wijze gebeuren.

4. De secretaris houdt van een vergadering notulen, die door het bestuur worden vastgesteld.

Artikel 11 Besluitvorming van het bestuur

1. Besluiten kunnen slechts worden genomen in een vergadering van het bestuur waarin ten minste drie werkgeversleden en ten minste drie werknemersleden aanwezig zijn.

2. Besluiten worden genomen met meerderheid van stemmen, waarbij ieder bestuurslid één stem uitbrengt indien de werkgeversleden en werknemersleden in gelijk aantal aanwezig zijn. Zijn de werkgeversleden en de werknemersleden in ongelijk aantal aanwezig, dan brengen de werkgeversleden, onderscheidenlijk de werknemersleden gezamenlijk evenveel stemmen uit als er leden van de grootste groep aanwezig zijn. De voorzitter die buiten het midden van het bestuur is benoemd heeft geen stemrecht.

3. Indien bij de stemming geen volstreekte meerderheid wordt verkregen, is het voorstel verworpen, met dien verstande dat, indien het bestuur alsdan besluit dat het desbetreffende onderwerp van zo zwaarwegend belang is dat daarover op korte termijn dient te wor-

den besloten, het voorstel wordt aangehouden. In dat geval zal binnen vijftig dagen na afloop van de gehouden vergadering een nieuwe vergadering worden gehouden met inachtneming van artikel 10, derde lid. Indien ook in deze tweede vergadering geen volstreekte meerderheid wordt verkregen, is het voorstel verworpen.

4. Het bestuur geeft bij reglement, met inachtneming van deze statuten, nadere regels over de wijze van vergaderen, besluitvorming en verslaglegging.

5. In afwijking van het eerste lid kan een bestuursbesluit buiten een vergadering worden genomen indien het desbetreffende voorstel schriftelijk aan alle bestuursleden is voorgelegd, geen van de bestuursleden bezwaar maakt tegen deze wijze van besluitvorming en zoveel bestuursleden schriftelijk hun stem ten gunste van het voorstel uitbrengen, dat het voorstel daarmee de volgens deze statuten vereiste meerderheid heeft gekregen.

Artikel 12 Pensioenreglement

1. Het bestuur stelt, gehoord de actuaaris, bedoeld in artikel 20, een of meer pensioenreglementen vast en is bevoegd vastgestelde reglementen te wijzigen.

2. Het pensioenreglement dat met ingang van 1 januari 1996 geldt voor overheidswerknemers, gewezen overheidswerknemers en hun nagelaten betrekkingen, wordt door het bestuur vastgesteld overeenkomstig de pensioenovereenkomst die ter zake is gesloten door de Minister van Binnenlandse Zaken en de Centrale Commissie.

3. Wijziging of nadere vaststelling van het in het tweede lid bedoelde pensioenreglement geschiedt met inachtneming van hetgeen de betrokken werkgeversorganisatie of -organisaties is of zijn overeengekomen met de betrokken werknemersorganisaties omtrent de pensioenen, behoudens wat betreft de vaststelling door het bestuur van de hoogte van de verschuldigde bijdragen en het vijfde lid.

4. De vaststelling en wijziging van andere pensioenreglementen dan in het tweede lid bedoeld, geschiedt met inachtneming van hetgeen de betrokken werkgeversorganisatie of -organisaties, onderscheidenlijk werkgever is of zijn overeengekomen met de betrokken werknemersorganisaties omtrent de pensioenen, behoudens wat betreft de vaststelling door het bestuur van de hoogte van de verschuldigde bijdragen en het vijfde lid.

5. Indien op enig tijdstip redelijkerwijs valt te voorzien dat de lasten en baten van het fonds niet met elkaar in evenwicht kunnen worden gebracht, kan het bestuur op schriftelijk advies van de actuaaris en – voor zover het de op 31 december 1995 reeds ingegane pensioenen en uitzichten op pensioen betreft – met inachtneming van artikel 10 van de Wet privatisering ABP, wijzigingen aanbrengen in de rechten en verplichtingen van de deelnemers en gewezen deelnemers, alsmede van hun nagelaten betrekkingen en overige belanghebbenden. Het bestuur zal het pensioenreglement of de – reglementen aanpassen aan de in de vorige volzin bedoelde wijzigingen.

6. Een pensioenreglement en een wijziging daarin treden in werking op de door het bestuur vastgestelde datum, met dien verstande dat de eerste reglementen in werking treden met ingang van 1 januari 1996.

7. Een pensioenreglement mag geen bepalingen bevatten die onverenigbaar zijn met deze statuten.

Artikel 13 Commissie van Beroep

1. Er is een Commissie van Beroep, bestaande uit een aantal leden van het bestuur en een aantal onafhankelijke leden die in de commissie worden benoemd op grond van hun deskundigheid.

2. De Commissie van Beroep heeft tot taak namens het bestuur te beslissen op het bezwaar van een belanghebbende tegen een besluit dat is genomen krachtens de statuten en reglementen van het fonds, niet zijnde een besluit van algemene strekking.

3. Het bestuur benoemt de leden van de Commissie van Beroep. Voor elk van de leden van de Commissie van Beroep kan een plaatsvervangend lid worden benoemd.

4. De samenstelling, taak en werkwijze van de Commissie van Beroep worden in een door het bestuur vast te stellen reglement nader geregeld. Het bestuur kan daarbij afwijken van het eerste lid.

Artikel 14 Beleggingscommissie

1. Er is een Beleggingscommissie, bestaande uit een aantal onafhankelijke leden die in de commissie worden benoemd op grond van hun deskundigheid.

2. De Beleggingscommissie heeft tot taak te adviseren inzake ten minste:

- het beleggingsplan;

- tussentijdse aanpassingen van het beleggingsplan;

- de uitvoering van het beleggingsplan voor zover deze buiten de in artikel 15, vijfde lid, bedoelde kaderregeling valt;

- belangrijke beleggingsprojecten die een door het bestuur te bepalen financiële omvang te boven gaan;

- de in artikel 15, vijfde lid, bedoelde kaderregeling en wijzigingen daarvan.

3. De Beleggingscommissie kan uit eigen beweging van advies dienen.

4. Het bestuur benoemt de leden van de Beleggingscommissie.

5. De samenstelling, taak en werkwijze van de Beleggingscommissie worden overigens in een door het bestuur vast te stellen reglement nader geregeld.

Artikel 15 Beleggingen

1. De beschikbare gelden van het fonds worden, op basis van een door het bestuur jaarlijks vast te stellen beleggingsplan, solide belegd met inachtneming van eisen van solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit en spreiding van risico.

2. Het bestuur kan de directieraad belasten met de realisatie van de in het eerste lid bedoelde beleggingen, daarbij geadviseerd door de in artikel 14 bedoelde Beleggingscommissie.

3. Indien de directieraad een voorstel inzake beleggingen voorlegt aan het bestuur dat afwijkt van het advies ter zake van de Beleggingscommissie, wordt dat advies bij het voorstel gevoegd en geeft de directieraad gemotiveerd aan waarom door het bestuur zou moeten worden besloten overeenkomstig het voorstel van de directieraad.

4. Indien de directieraad een beslissing inzake beleggingen neemt die afwijkt van het advies ter zake van de Beleggingscommissie, informeert de directieraad het bestuur daaromtrent terstond en voordat tot de uitvoering van die beslissing wordt overgegaan, onder gelijktijdige toezending van het desbetreffende advies van de Beleggingscommissie en de motivering van de directieraad waarom van dat advies is afgeweken.

5. Het bestuur stelt met het oog op de realisatie van de in het eerste lid bedoelde beleggingen voor het overige een kaderregeling inzake beleggingen vast.

Artikel 16 Overige commissies

Het bestuur kan ook andere commissies instellen dan die welke in deze statuten worden genoemd.

Artikel 17 Raad van Advies

1. Er is een Raad van Advies, bestaande uit een door het bestuur vast te stellen aantal leden, van wie de helft vertegenwoordigers van de aangesloten lichamen zijn en de helft vertegenwoordigers van de deelnemers en de gepensioneerden. Onder gepensioneerden worden in dit artikel begrepen: degenen aan wie op grond van het pensioenreglement een ouderdomspensioen of een nabestaandenpensioen is toegekend.

2. Van de vertegenwoordigers van de lichamen wordt een door het bestuur vast te stellen aantal benoemd door het VSO en door de Werkgeversvereniging Energie- en Nutsbedrijven. Het bestuur kan andere organisaties van besturen van aangesloten lichamen die als representatief aangemerkt kunnen worden voor het terrein waarop zij werkzaam zijn, de bevoegdheid verlenen een of meer leden van de Raad van Advies te benoemen.

3. Van de vertegenwoordigers van de deelnemers en de gepensioneerden wordt een door het bestuur vast te stellen aantal benoemd door iedere centrale en door de Centrale van Samenwerkende Pensioenbelangen Organisaties.

4. De samenstelling van de Raad van Advies wordt door het bestuur nader geregeld in het reglement voor de Raad van Advies. Daarbij bevordert het bestuur een zodanige samenstelling van de Raad van Advies dat die raad als een afspiegeling kan worden aangemerkt van het geheel van aangesloten lichamen en van het geheel van de deelnemers en gewezen deelnemers.

5. Bestuursleden van het fonds en leden van de directieraad zijn niet benoembaar tot lid van de Raad van Advies.

6. Het derde tot en met het zesde lid van artikel 6 is van overeenkomstige toepassing op de leden van de Raad van Advies.

7. De Raad van Advies heeft tot taak het bestuur van advies te dienen in alle gevallen waarin het bestuur het wenselijk acht de raad te horen. Voorts kan de raad van advies het bestuur uit eigen beweging van advies dienen over alle zaken van het beleid van het fonds betreffende. Het bestuur zal in ieder geval het advies van de Raad van Advies inwinnen ten aanzien van voorgenomen besluiten tot:

- vaststelling of wijziging van de statuten en de reglementen van het fonds;
- vaststelling van het jaarverslag, de

begroting en de bescheiden, bedoeld in artikel 3, derde lid, en artikel 22, derde lid;

c. gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het fonds;

d. ontbinding van het fonds.

8. De Raad van Advies vergadert ten minste tweemaal per jaar. De vergaderingen worden geleid door de voorzitter van het bestuur van het fonds, of diens plaatsvervanger.

9. Tot de vergaderingen van de raad van advies hebben tevens toegang en in die vergaderingen hebben tevens het recht het woord te voeren:

a. de leden van het bestuur;

b. de leden van de directieraad;

c. de actuaaris, bedoeld in artikel 20;

d. de accountant, bedoeld in artikel 21;

e. werknemers van het fonds, daartoe door de voorzitter van het bestuur uitgenodigd.

10. De werkwijze van de Raad van Advies wordt door het bestuur geregeld in het reglement voor de Raad van Advies.

Artikel 18 Vergoedingen

1. Het bestuur kan aan de voorzitter, die niet uit zijn midden is benoemd, een vergoeding toekennen.

2. Het bestuur kan bepalen dat de bestuursleden een door het bestuur vast te stellen vaste vergoeding, alsmede reis- en vacatiegeld ontvangen.

3. Het bestuur kan bepalen dat de leden van de Raad van Advies, van de Commissie van Beroep, van de Beleggingscommissie en van andere door het bestuur ingestelde commissies een reis- en vacatiegeld ontvangen.

Artikel 19 Geheimhouding

De leden van het bestuur, van de Commissie van Beroep, van de Raad van Advies, van de directieraad, van de Beleggingscommissies en van andere door het bestuur ingestelde commissies zijn verplicht geheim te houden hetgeen hun in deze functie ter kennis is gekomen en waarvan de geheimhoudingsplicht uit de aard der zaak voortvloeit of waarvoor hun voorzitter geheimhoudingsplicht heeft opgelegd.

Artikel 20 Actuaaris

1. Het bestuur benoemt en ontslaat, gehoord de directieraad, een externe actuaaris.

2. De externe actuaaris heeft tot taak het bestuur en de directieraad te adviseren met betrekking tot de actuariële grondslagen waarop het fonds berust. Verder

is de externe actuaaris belast met het afleggen van een actuariële verklaring met betrekking tot de wetenschappelijke balans en verlies- en winstrekening, bedoeld in artikel 22, derde lid, alsmede met betrekking tot het daar bedoelde actuariële verslag.

Artikel 21 Accountant

1. Het bestuur benoemt een registeraccountant of wijst een organisatie aan waarin registeraccountants samenwerken. Het bestuur kan de registeraccountant ontslaan of de aanwijzing intrekken van de in de eerste volzin bedoelde organisatie. Het bestuur hoort de directieraad over een benoeming of aanwijzing, onderscheidenlijk ontslag of intrekking van de aanwijzing.

2. De registeraccountant of organisatie heeft tot taak de controle van de administratie van het fonds, het jaarlijks uitbrengen van een rapport over de financiële toestand van het fonds en de controle van het door het bestuur uit te brengen verslag, bedoeld in artikel 22, vierde lid, en het afleggen van een verklaring ter zake.

Artikel 22 Boekjaar en jaarstukken

1. Het boekjaar van het fonds valt samen met het kalenderjaar.

2. Het bestuur is verplicht van de vermogenstoestand van het fonds en van alles betreffende de werkzaamheden van het fonds, naar de eisen die voortvloeien uit deze werkzaamheden, op zodanige wijze een administratie te voeren en de daartoe behorende boeken, bescheiden en andere gegevensdragers op zodanige wijze te bewaren, dat te allen tijde de rechten en verplichtingen van het fonds kunnen worden gekend.

3. Onverminderd hetgeen overigens bij wet is bepaald, is het bestuur verplicht jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar de balans en de staat van baten en lasten van het fonds te maken en op papier te stellen. De balans en de staat van baten en lasten wordt vergezeld van een toelichting. Het bestuur geeft aan de registeraccountant of de organisatie, bedoeld in artikel 21, opdracht om bij deze stukken een verklaring af te leggen.

4. Het bestuur stelt tegelijkertijd met de in het derde lid bedoelde bescheiden een jaarverslag op.

5. Het bestuur zendt jaarlijks het jaarverslag, de jaarrekening en de verklaring van de registeraccountant, bedoeld

in artikel 21, uiterlijk in de maand juli aan:

a. het VSO;

b. de Werkgeversvereniging Energie- en Nutsbedrijven;

c. organisaties van besturen van lichamen die ingevolge de tweede volzin van artikel 17, tweede lid, een of meer leden van de Raad van Advies kunnen benoemen;

d. de centrales;

e. de Centrale van Samenwerkende Pensioenbelangen Organisaties;

f. de leden van de Raad van Advies.

6. Het bestuur van het fonds legt jaarlijks aan de Verzekeringskamer een door een accountant als bedoeld in artikel 21 gecontroleerd verslag over, waarin een volledig beeld van de financiële toestand van het fonds gegeven wordt en waaruit ten genoegen van de Verzekeringskamer blijkt dat aan het bij of krachtens de Pensioen- en spaarfondsenwet bepaalde wordt voldaan en dat de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers en overige belanghebbenden, voldoende gewaarborgd geacht kunnen worden.

7. Het bestuur van het fonds legt een maal in de vijf jaren, of – indien de Verzekeringskamer dit nodig acht – binnen kortere termijn, aan de Verzekeringskamer een door de actuaaris, bedoeld in artikel 20, samengestelde wetenschappelijke balans en verlies- en winstrekening, alsmede een actuariële verslag betreffende het fonds over.

8. Het bestuur draagt er voor zorg dat het samenstellen en het overleggen aan de Verzekeringskamer van de bescheiden, bedoeld in het zesde en zevende lid, geschieden met inachtneming van de ter zake door de Verzekeringskamer gegeven aanwijzingen.

Artikel 23 Reglementen

Het bestuur kan een of meer reglementen vaststellen of wijzigen, teneinde specifieke onderwerpen betreffende het fonds nader te regelen.

Artikel 24 Overeenkomsten met andere pensioenfondsen

1. Het bestuur is bevoegd met andere pensioenfondsen overeenkomsten te sluiten, die ten doel hebben om bij overgang van alle deelnemers, of een bepaalde groep van deelnemers van het andere pensioenfonds naar het fonds:

a. de verplichtingen van het andere pensioenfonds jegens deze deelnemers, de gewezen deelnemers, die behoort

hebben tot dezelfde groep deelnemers die overgaat, en de nagelaten betrekkingen van deze deelnemers en gewezen deelnemers over te nemen; of

b. aan deze deelnemers, de gewezen deelnemers, die behoord hebben tot dezelfde groep deelnemers die overgaat, en de nagelaten betrekkingen van deze deelnemers en gewezen deelnemers aanspraken op pensioen te verlenen volgens het pensioenreglement van het fonds.

2. Het bestuur is bevoegd met andere pensioenfondsen overeenkomsten te sluiten die ten doel hebben om bij overgang van alle deelnemers, of een bepaalde groep van deelnemers van het fonds naar het andere pensioenfonds:

a. de verplichtingen van het fonds jegens deze deelnemers, de gewezen deelnemers, die behoord hebben tot dezelfde groep deelnemers die overgaat, en de nagelaten betrekkingen van deze deelnemers en gewezen deelnemers over te dragen; of

b. aan deze deelnemers, de gewezen deelnemers, die behoord hebben tot dezelfde groep deelnemers doe overgaat, en de nagelaten betrekkingen van deze deelnemers en gewezen deelnemers aanspraken op pensioen te verlenen volgens het pensioenreglement van het andere fonds.

3. Het bestuur kan in verband met het eerste en tweede lid ten aanzien van de betrokken deelnemers afwijken van de bepalingen van de statuten en het pensioenreglement.

4. Het bestuur is bevoegd met andere pensioeninstanties, zoals publiekrechtelijke pensioenfondsen, pensioenfondsen waarop de Pensioen- en spaarfondsenwet van toepassing is en verzekeraars die in het bezit zijn van de ingevolge artikel 24, eerste lid van de Wet toezicht verzekeringsbedrijf 1993 vereiste vergunning of die voldaan hebben aan de ingevolge de artikelen 37 of 38 van die wet vereiste procedure met betrekking tot een bijkantoor in Nederland, alsmede met de betrokken werkgever, indien dit noodzakelijk zou zijn, overeenkomsten te sluiten die ten doel hebben om bij veranderingen van pensioeninstantie reservewaarden over te dragen dan wel in te nemen.

5. Het bestuur is bevoegd met andere pensioenfondsen overeenkomsten aan te gaan teneinde werkzaamheden van het fonds te doen uitvoeren door deze andere pensioenfondsen, onderscheidenlijk werkzaamheden van deze andere

pensioenfondsen te doen uitvoeren door het fonds.

6. Het bestuur is bevoegd overeenkomsten aan te gaan met anderen, zoals pensioenfondsen, levensverzekeringsmaatschappijen, bedrijfsverenigingen en de Sociale Verzekeringsbank, teneinde regelingen te treffen voor de coördinatie van werkzaamheden, die zowel tot de taak van het fonds als tot die van een of meer andere partijen bij de overeenkomst behoren.

Artikel 25 Statutenwijzigingen

1. Met inachtneming van het tweede en derde lid, is het bestuur bevoegd te besluiten tot wijziging van de statuten.

2. Een besluit als bedoeld in het eerste lid kan slechts worden genomen, indien ten minste negen leden van het bestuur voor het voorstel stemmen en gehoord het VSO en de centrales.

3. In afwijking van het tweede lid kan een besluit tot wijziging van artikel 3, vierde lid, artikel 12 en van dit lid slechts worden genomen, indien ten minste negen leden van het bestuur voor het voorstel stemmen en na een verklaring van geen bezwaar te hebben ontvangen van de Minister van Binnenlandse Zaken en de Centrale Commissie, dan wel – indien het Centraal Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken is vervangen door een ander gremium – van het VSO en de centrales.

Artikel 26 Duur en ontbinding

1. De stichting is voor onbepaalde tijd opgericht.

2. Het bestuur is bevoegd te besluiten tot ontbinding van het fonds. Artikel 25, derde lid, is van overeenkomstige toepassingen op een besluit tot ontbinding.

3. Een besluit tot ontbinding van het fonds moet tevens de bestemming inhouden van een eventueel batig saldo. Dit saldo moet worden bestemd voor een doel dat het meest overeenstemt met het doel van het fonds.

4. Bij ontbinding van het fonds is het bestuur belast met de vereëning en blijven de bepalingen van deze statuten zo veel mogelijk van kracht.

5. In geval van ontbinding van het fonds is het bevoegd om zijn verplichtingen over te dragen aan een verzekeraar als bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Pensioen- en spaarfondsenwet, of aan een pensioenfonds waarop die wet van toepassing is.

Artikel 27 Slotbepaling

In alle gevallen waarin niet door deze statuten of de wet is voorzien, beslist het bestuur.

Bijlage behorende bij artikel 3, vijfde lid, onderdelen a en b, van de statuten van de Stichting Pensioenfonds ABP

Het premiesysteem

I. Het synthesemodel

1. Het percentage van de pensioenpremie inzake ouderdoms- en nabestaandenpensioen wordt jaarlijks vastgesteld overeenkomstig de formule $P_{t+1} = 1,06.PLB_{t+1} + f_{t+1}.PK_{t+1}$ en met inachtneming van een demping van twee procentpunten. In de vorenbedoelde formule is:

P_{t+1} : het premiepercentage berekend ultimo jaar t en geldend voor het jaar t+1;

PLB_{t+1} : het premiepercentage, bedoeld in het vijfde lid, berekend ultimo jaar t en geldend voor het jaar t+1;

f_{t+1} : één verminderd met de positieve wortel uit het quotiënt van $(D_{t+1} - 60)$ door 50 indien D_{t+1} kleiner is dan of gelijk aan 110 procent, dan wel de positieve wortel uit het quotiënt van $(160 - D_{t+1})$ door 50 indien D_{t+1} groter is dan 110 procent, en waarin D_{t+1} de dekkingsgraad is, berekend voor het jaar t+1;

PK_{t+1} : het voor ultimo jaar t+1 berekende additioneel premiepercentage dat bewerkstelligt dat de feitelijke dekkingsgraad gelijk is aan de normdekkingsgraad, bedoeld in punt vijf.

2. Ten behoeve van de vaststelling van het percentage, bedoeld in punt een, wordt door het bestuur van de Stichting Pensioenfonds ABP jaarlijks een balans opgesteld volgens het beginsel van lasten en baten en een balans volgens het beginsel van opgebouwde aanspraken.

3. Bij het opstellen van de balansen, bedoeld in punt twee, wordt in ieder geval het volgende in acht genomen:

a. wat betreft de balans van lasten en baten wordt rekening gehouden met de ontwikkeling van het bestand aan deelgerechtigden in het fonds in de eerstvolgende 35 jaar;

b. wat betreft de balans van lasten en baten wordt een rekenrente gehanteerd die voor de eerste vier jaar is gebaseerd op de voor die jaren opgestelde verwachtingen betreffende de rentestand geldend voor langlopende leningen en betreffende wijzigingen in de bezoldi-

ging van het overheidspersoneel, zoals die laatstelijk zijn gepubliceerd in de Macro Economische Verkenning of het Centraal Economisch Plan, en voor de daaropvolgende 31 jaar vier procent bedraagt;

c. wat betreft de balans volgens het beginsel van opgebouwde aanspraken wordt een rekenrente gehanteerd van vier procent.

4. Op basis van de balans van lasten en baten wordt een balanssluitend lange-termijn premiepercentage berekend.

5. Op basis van de balans volgens het beginsel van opgebouwde aanspraken wordt vastgesteld welk additioneel premiepercentage benodigd zou zijn om aan het einde van het jaar waarover de premie verschuldigd is een dekkingsgraad van de opgebouwde aanspraken te bereiken van 110 procent (normdekkingsgraad).

II. Het rentedekkingssysteem

De pensioenpremie inzake het invaliditeitspensioen bedraagt een op zodanige wijze vast te stellen percentage van de loonsom waarover deze wordt geheven, dat in totaal per kalenderjaar door de overheidswerkgevers aan de Stichting Pensioenfonds ABP een bedrag wordt afgedragen dat overeenkomt met de contante waarde van de verplichtingen inzake invaliditeitspensioen die in dat jaar ontstaan. Een en ander met dien verstande dat deze pensioenpremie per jaar met niet meer dan 50 procent wordt gewijzigd.

Ontwerp-pensioenreglement van de Stichting Pensioenfonds Abp

1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

Voor de toepassing van het bij of krachtens dit reglement bepaalde wordt verstaan onder:

- a. *aangesloten werkgever*: een werkgever als bedoeld in artikel 2.2;
- b. *Abp-wet*: de Algemene burgerlijke pensioenwet;
- c. *Amp-wet*: de Algemene militaire pensioenwet;
- d. *arbeidsongeschiktheid*: arbeidsongeschiktheid overeenkomstig de WAO;
- e. *arbeidsongeschiktheidsuitkering*: een WAO-conforme uitkering als bedoeld in paragraaf 9 van de WPA;
- f. *bestuur*: het bestuur van het fonds;
- g. *Commissie van Beroep*: de Commissie van Beroep, bedoeld in artikel 13 van de statuten;

h. *deelnemer*: de deelnemer, bedoeld in artikel 2.4;

i. *deeltijdienstverhouding*: een dienstverhouding met minder uren dan bij de betrokken werkgever in een gelijksoortige dienstverhouding gebruikelijk is;

j. *deeltijdfactor*: de deeltijdfactor, bedoeld in artikel 1.2;

k. *dienstverhouding*: een publiekrechtelijke aanstelling of arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht;

l. *fonds*: de Stichting Pensioenfonds ABP;

m. *gepensioneerde*: degene die recht heeft op ouderdomspensioen ten laste van het fonds;

n. *gewezen deelnemer*: degene die deelnemer is geweest en aanspraak heeft op pensioen ten laste van het fonds;

o. *jaar*: een kalenderjaar, tenzij uit de desbetreffende bepaling het tegendeel blijkt;

p. *nabestaande*:

1° de partner;

2° de in artikel 7.6 bedoelde wees;

q. *ontslag*: elke beëindiging van het deelnemerschap, tenzij uit een desbetreffende bepaling het tegendeel blijkt;

r. *ontslaguitering*: de onslaguitering, bedoeld in artikel 1.3;

s. *partner*: de partner, bedoeld in artikel 1.4;

t. *pensioen*: elke periodieke uitkering die is toegekend krachtens dit reglement, tenzij uit de desbetreffende bepaling het tegendeel blijkt;

u. *PSW*: de Pensioen- en spaarfondsenwet;

v. *statuten*: de statuten van het fonds;

w. *WPA*: de Wet privatisering ABP.

Artikel 1.2 Deeltijdfactor

1. De omvang van een deeltijdienstverhouding wordt aangegeven door de deeltijdfactor. De deeltijdfactor is een breuk waarvan:

- a. de teller wordt gevormd door het feitelijk genoten salaris; en
- b. de noemer gelijk is aan het salaris dat in een gelijksoortige betrekking bij de betrokken werkgever bij een volledige werktijd zou gelden.

2. Gedurende de tijd waarin een deelnemer in een dienstverhouding door ziekte, verlof, militaire dienst of andere hem persoonlijk betreffende omstandigheden niet of niet volledig in het genot is van zijn inkomsten, geldt de deeltijdfactor die zou hebben gegolden indien deze omstandigheden zich niet hadden voorgedaan.

3. Voor de deelnemer met recht op een

ontslaguitering geldt als deeltijdfactor de breuk waarvan:

a. de teller wordt gevormd door het feitelijk bedrag van het salaris dat als grondslag dient voor de berekening van de onslaguitering; en

b. de noemer gelijk is aan het salaris dat in de dienstverhouding bij de betrokken werkgever in een gelijksoortige betrekking bij een volledige werktijd gebruikelijk is en dat als grondslag voor de berekening van de onslaguitering zou hebben gegolden.

4. Indien de deelnemer met recht op een onslaguitering op of na de datum van het ontslag waaraan het recht op die uitkering wordt ontleend, werkzaamheden dan wel uitbreiding van bestaande werkzaamheden heeft aanvaard waaraan hij een aanspraak op pensioen krachtens dit reglement ontleent, wordt de ingevolge het derde lid vastgestelde deeltijdfactor zoveel mogelijk verminderd met de deeltijdfactor behorende bij de vorenbedoelde werkzaamheden.

5. Voor de deelnemer met recht op invaliditeitspensioen geldt als deeltijdfactor de in tijd gewogen gemiddelde deeltijdfactor over het jaar waarop de berekeningsgrondslag betrekking heeft.

6. Het bestuur kan in bijzondere gevallen bepalen dat de deeltijdfactor voor een deelnemer of een groep van deelnemers voor de toepassing van dit reglement nader wordt vastgesteld.

Artikel 1.3 Onslaguitering

Onder onslaguitering wordt verstaan:

a. een wachtgelduitkering, een uitkering in verband met functioneel leeftijdsontslag of een vut-uitkering;

b. de suppletie, dat wil zeggen de uitkering die op grond van een rechtspositieregeling wordt toegekend aan een belanghebbende aan wie ontslag is verleend wegens ongeschiktheid tot het verrichten van zijn arbeid wegens ziekte en die ten tijde van dat ontslag minder dan 80 procent arbeidsongeschikt is in de zin van de WAO;

c. elke andere periodieke uitkering die niet is begrepen in de onderdelen a en b, toegekend door een aangesloten werkgever uit hoofde van onvrijwillige werkloosheid, tenzij deze door het bestuur niet als onslaguitering wordt beschouwd;

d. een uitkering op grond van de Werkloosheidswet toegekend ter zake van werkloosheid ontstaan door ontslag uit een dienstverhouding bij een aangesloten werkgever;